

Briuselis, 2021 m. lapkričio 15 d.
(OR. en)

13667/21

COMPET 778
MI 809
IND 321

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: *Pasirengimas 2021 m. lapkričio 25 d. Konkurencijos tarybos posėdžiui*
Europos ekonomikos gaivinimo plano įgyvendinimas
Politiniai debatai

Siekiant pasirengti politiniams debatams 2021 m. lapkričio 25 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje, delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas „Europos ekonomikos gaivinimo plano įgyvendinimas“.

Europos ekonomikos gaivinimo plano įgyvendinimas

Pirmininkaujančios valstybės narės parengtas diskusijoms skirtas dokumentas

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone (EGADP) remiamas Sąjungos ekonomikos atsigavimas, spartinama valstybių narių žaliaji ir skaitmeninė pertvarka įgyvendinant jų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę galima skirti 723,8 mlrd. EUR paskolų (385,8 mlrd. EUR) ir dotacijų (338 mlrd. EUR) valstybių narių vykdomoms reformoms ir investicijoms remti.

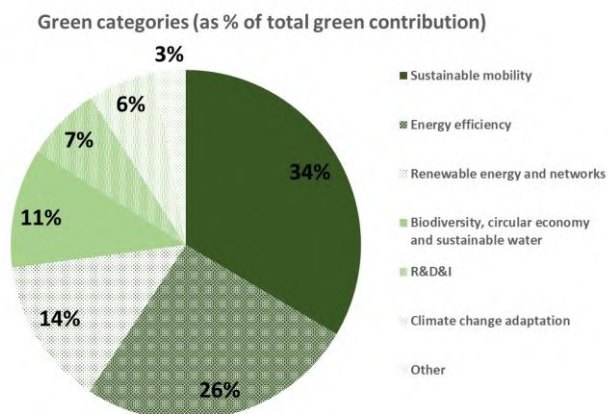
Valstybių narių ekonomikos atsigavimo trajektoriją sustiprina kitų valstybių narių planų šalutinis poveikis. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės poveikis bendram ES ekonomikos augimui yra maždaug trečdaliu didesnis¹, jeigu aiškiai atsižvelgiama į atskirų šalių priemonių šalutinį poveikį.

Nuo liepos mėn. Taryba patvirtino 22 ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų finansavimą, iš viso investicijoms iki 2026 m. skirta apie 446 mlrd. EUR. Į pateiktus planus įtrauktos reformos ir investicijos, kuriomis atsižvelgiama į svarbias 2019 m. ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas ir laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo.

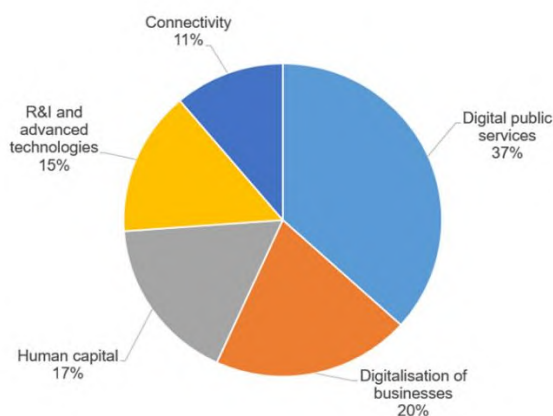
Patvirtintais planais tvirtai remiama žaliaji pertvarka: 43 % (192 mlrd. EUR) EGADP lėšų bus skirta svarbiausioms žaliosioms investicijoms² darnaus judumo, renovacijų, švarios energijos, žiedinės ekonomikos, tvarios vandentvarkos ir biologinės įvairovės srityje. Tai viršija reglamente numatytą 37 % tikslą. Į planus taip pat įtrauktos pagrindinės reformos leidimų išdavimo, mokestinių paskatų netaršioms transporto priemonėms ir paramos švariai energijai srityse.

¹ DG ECFIN (2021 m.) *Quantifying Spillovers of Next Generation EU Investment*.

² Įskaitant įnašą aplinkos apsaugos srityje (14 mlrd. EUR 22 patvirtintiems planams).

Be to, skaitmeninė pertvarka yra 22 patvirtintų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų centrinis elementas: 26 % EGADP lėšų bus skirta pagrindinėms skaitmeninės pertvarkos investicijoms tokiose srityse kaip e. valdžia, įmonių skaitmeninimas, skaitmeniniai įgūdžiai, kibernetinis saugumas ir pažangiosios technologijos. Jomis taip pat viršijamas teisės aktuose nustatytas 20 % tikslas. Be to, į planus įtrauktos pagrindinės reformos, kuriomis siekiama modernizuoti viešąjį administravimą ir pašalinti 5G tinklų diegimo kliūtis.

22 patvirtintuose planuose taip pat maždaug 135 mlrd. EUR skirta socialinėms investicijoms, visų pirma sveikatos (apie 26 %), švietimo (apie 25 %), įgūdžių (apie 12 %), užimtumo ir darbo rinkos tarnybų (apie 12 %) ir socialinio būsto (apie 12 %) srityse. Konkrečiau, šios investicijos apima priemones, kuriomis siekiama užtikrinti prieinamą kokybišką ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą, užkirsti kelią mokyklos nebaigimui, padidinti skaitmeninį švietimą, užtikrinti darbuotojų įgūdžių tobulinimą ir perkvalifikavimą dvejopos pertvarkos kontekste, padidinti valstybinių užimtumo tarnybų veiksmingumą, suaktyvinti moterų ir pažeidžiamų darbuotojų dalyvavimą darbo rinkoje, modernizuoti sveikatos sistemas ir įdiegti e. sveikatą.

Šiais planais taip pat remiami pagrindiniai kelias šalis apimantys projektai ir nurodomi bendriems Europos interesams svarbūs projektai. Priimti planai apima **pagrindinius žaliuosius tarpvalstybinius projektus** baterijų, vandenilio ir TEN-T geležinkelių koridorių srityse ir **pagrindinius skaitmeninius tarpvalstybinius projektus** mikroelektronikos, debesijos, 5G koridorių ir itin didelio pralaidumo jūrinių kabelių srityse. Keliuose planuose pateikiamos nuorodos į bendriems Europos interesams svarbius projektus (vandenilio srityje – 6–7 planuose, mikroelektronikos srityje – 11 planų, debesijos srityje – 5 planuose).

Nuo krizės ypač nukentėjo MVĮ. MVĮ pridėtinė vertė labai sumažėjo – 2020 m. sumažėjimas sudarė 7,6 %, o užimtumas MVĮ sumažėjo 1,7 %³. Taigi siekiant tinkamai įvykdyti reikiamą perėjimą prie skaitmeninimo, tvarumo ir atsparumo, remiant atsigavimą daugiausia dėmesio turi būti skiriama MVĮ.

Į priimtus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukta beprecedentė finansinė parama, skirta ir MVĮ, taip pat numatytos įvairios reformos verslo aplinkai gerinti. Tuose planuose atsižvelgiama į konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas dėl konkurencijai palankaus reglamentavimo, teisės aktų supaprastinimo, viešųjų pirkimų, teisminių sistemų, įmonių skaitmeninimo, e. valdžios, gerai veikiančių nemokumo sistemų ir administracinių gebėjimų. Šios sritys yra tarp sričių, kurios kelia daugiausiai problemų Europos MVĮ. Siūloma įgyvendinti esmines reformas galimybės gauti finansavimą srityje. Didelės investicijos į pramonės ekosistemas, pavyzdžiui, turizmo ir statybų sektorius, taip pat bus labai naudingos MVĮ, kadangi šios įmonės yra pagrindiniai šių ekosistemų subjektai.

³ 2021 m. MVĮ veiklos rezultatų apžvalga.

Ryžtingas ir koordinuotas pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus vykdomų investicijų ir reformų įgyvendinimas turės platesnį teigiamą poveikį, pvz., bus padidintas fiskalinis tvarumas ir sukurta kokybiškų darbo vietų. Tačiau bus svarbu atidžiai stebėti faktinį šių planų įgyvendinimą ES ir nacionaliniu lygmenimis. Nacionaliniai MVĮ atstovai ir MVĮ atstovų tinklas turėtų atlikti proaktyvų vaidmenį užtikrinant, kad MVĮ gautų faktinės naudos iš teikiamo finansavimo ir paramos.

Konkurencingumo taryba gali atlikti svarbų vaidmenį vykdant Europos ekonomikos gaivinimo plano įgyvendinimo stebėseną. Tai yra galimybė skaidriai ir nuosekliai dalytis žiniomis ir bendrai dalyvauti vykdant bendradarbiavimu grindžiamą stebėseną šiuo atžvilgiu, o tai sudarytų galimybę Konkurencingumo tarybai veiksmingai prisidėti prie ekonomikos atsigavimo proceso.

Klausimai diskusijoms:

- 1. Ministrų nuomone, kokių iššūkių gali kilti įgyvendinant nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, ir kaip užtikrinti, kad nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimu būtų prisidėta prie pramonės ekosistemų atsigavimo?*
- 2. Kaip panaudoti EGADP ir kitus ES fondus bei priemones, kad būtų sustiprintos ES vertės grandinės užtikrinant žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, atsižvelgiant į dabartinius puslaidininkinių, žaliavų tiekimo trūkumus ir aukštas energijos kainas?*